Nᴱᴿ 138.

KURYER LITEWSKI.

w Wilnie w Poniedziałek dnia 21 *Listopada v. s.* 1832 *Roku.*

Wiadomości Krajowe.

Sankt-Petersburg dnia 12 listopada.

Przez naywyższe dyplomata, nayłaskawiey mianowani Kawalerami Orderów: *D. 31 pazdziernika, Sgo Włodzimierza 2go stopnia*, Jenerał-Major Dowodzący dywizyą odwodową 6go Korpusu pieszego *Hartung*; *D. 7 listopada. Stey Anny 1szey klassy z Koroną Cesarską*, Wice-Admirał, Naczelnik 2giey dywizyi Flotty *Bellingshausen*, i Leyb-Medyk Radzca Tayny *Lejton d. 8 listopada.* — Przez naywyższy Ukaz do Kapituły Orderów d. 25 pazdziernika, Kawalerem Orderu Sgo Włodzimierza 3go stopnia, Korpusu Inżynierów dróg Kommunikacyi Jenerał-Major *Reeze.* (*R. I.*)

— Przy naywyższym Ukazie do Rządzącego Senatu, pod dniem 12 pazdziernika, załączone są naywyżey, tegoż dnia, potwierdzone Ustawy Zarządu zakładami Izby Powszechney Opieki w Moskwie. Zakłady te są następujące: 1) Ekateryniński szpital chorych, 2) Szpital ubogich, 3) Dom sierot, 4) Dom waryatów, 5) Dom poprawy, 6) Dom roboczy, 7) Dom zarobkowy.

— Naywyższe Ukazy J. C. M. do Rządzącego Senatu:

D. 21 pazdziernika. „Przez ukaz, dany Rządzącemu Senatowi dnia 17 grudnia 1823 roku, Rozkazano: mieć w Warszawie Jeneralnego Ajenta Ministeryum Finansów, z osobną przy nim Kancellaryą, podług etatu, do tegoż Ukazu załączonego.

Za zmianą teraz okoliczności w handlowych związkach Cesarstwa z Królestwem, nie znaydując potrzeby mieć Rossyyskiey Ajencyi w Warszawie, Rozkazujemy:

1) Pomienioną Ajencyą znieść.

2) Urzędników, teraz w rzeczoney Ajencyi znaydujących się, uwolnić, z wydaniem każdemu z nich roczney płacy, dla zabezpieczenia dla nich utrzymania się, nim znaydą dla siebie mieysca.

Rządzący Senat nie zaniecha, około wypełnienia tego, uczynić należyte rozporządzenie.

— Byłemu Radzcy pogranicznej Kommissyi Orenburskiey, a teraznieyszemu Prezydentowi tameczney Izby Cywilney, Radzcy Kollegialnemu *Awdiejewu*, w nagrodę szczególnieyszey gorliwości i prac niezmordowanych, podjętych na urzędzie Radzcy pomienioney Kommissyi, naymiłościwiey są nadane, na wieczne i potomne posiadanie, 2,000 dziesięcin ziemi, w gubernii Orenburskiey.

— *D. 26 października.* Mistrz obrzędów Dworu J. C. M. Franciszek Hrabia *Potocki*, wyniesiony na Rzeczywistego Radzcę Stanu z pozostaniem na tém mieyscu.

— *D. 28 października.* Sędzią Moskiewskiego Sądu Sumniennego, z wybranych przez Dworzaństwo Kandydatów, naznaczony Radzca Tayny Senator, Xiążę Oboleński.

— *D. 29 października.* Sprawujący obowiązki Permskiego Gubernatora Cywilnego, Radzca Stanu *Sełastennik*, wyniesiony na Rzeczywistego Radzcę Stanu.

— W nagrodę gorliwey służby i szczególnych trudów, Radzca Poselstwa w *Paryżu*, Radzca Kollegialny, Hrabia *Medem*, mianowany Radzcą Stanu.

— *D. 30 grudnia.* Sprawujący obowiązki Archangielskiego Gubernatora Cywilnego, Radzca Stanu *Ogarew*, w nagrodę odznaczającey się służby, wyniesiony na Rzeczywistego Radzcę Stanu i potwierdzony na teraźnieyszém urzędowaniu.(*G.S.*)

— Przez rozkazy dzienne Cesarskie *mianowani:* 6 b. m. Dowodzący 1ą dywizyą konnych strzelców Jen.-major *Łańskoy 1y*, dowódzcą 1ey dywizyi huzarów, na mieysce Jen.-majora *Paszkowa 1go*; Dowódzca 1ey bryg. 2ey dyw. ułanów Jen.-maj. *Szabelskoy*, dowódzcą 1ey dywizyi konnych strzelców. — 8 b. m. Dowódzca 6ey bryg. pieszey gwardyi Jen.-major *Jesakow*, Dowodzącym 3ą dywizyą pieszey Gwardyi; Dyrektor Moskiewskiego korpusu kadetów Jen.-major *Godein 1y*, Dyrektorem 1go korpusu kadetów; zostający przy głównym naczelniku korpusu paziów i wszystkich lądowych kadeckich korpusów Jenerał-major *Rennenkampf 1szy*, Dyrektorem Moskiewskiego korpusu kadetów. — Wyłączają się ze spisów zmarli: Naczelnik 3ey dyw. pieszey gwardyi Jen.-adjut. *Richter 1y*, i Dyrektor 1 korpusu kadetów Jen.-por. *Perski 1y.*

— Z artykułów, umieszczonych ostatniemi czasy w niektórych dziennikach Warszawskich, a wzmiankowanych przez Pruską gazetę Rządową, daje się widzieć, iż się wyrodziła wątpliwość w rzeczy następnego zagadnienia: które z dwóch pism: Tygodnik Petersburski i Dziennik Powszechny (Warszawski) jest właściwie urzędowém dla Królestwa Polskiego? Spieszymy rozwiązać to pytanie, na mocy upoważnienia Zwierzchności.

Nayjaśnieyszy Cesarz i Król, na początku bież. roku, łaskawie nadając charakter urzędowy Tygodnikowi, co do Królestwa Polskiego, tak z uwagi na dogodność mieyscową, jakoteż i z innych względow, raczył rozkazać, iżby w tém piśmie, przed wszelkiemi innemi, drukowane były postanowienia i akta, podpisywane przez Jego Cesarsko-Królewską Mość tu w Petersburgu i przeznaczone do powszechney wiadomości. Na tey zasadzie ogłoszony był w niém urzędowie Statut Organiczny Królestwa Polskiego i inne tego rodzaju akta.

Lecz, gdy obok tego nie postanowiono, iżby Tygodnik miał drukować urządzenia, ogłoszenia i wezwania władz mieyscowych Królestwa: przeto, dla umieszczania tych ostatnich, potrzebne było inne pismo, które, wychodząc na mieyscu w Warszawie, mogłoby udzielać ich publiczności tameczney w jak nayprędszym czasie. Takiém pismem jest Dziennik Powszechny.

Z tego wypada, że obie te gazety są urzędowemi dla Królestwa Polskiego, każda we właściwym obrębie i z następną różnicą: 1) *Tygodnik*, wychodzący w Petersburgu, do ogłaszania postanowień i aktów Naywyższey władzy, opatrzonych Cesarsko-Królewskim podpisem, i 2) Dziennik Powszechny, wychodzący w Warszawie, do ogłaszania postanowień, urządzeń, odezw i t. p. mieyscowego Rządu i w ogólności wszelkich władz krajowych.

— Żegluga w tuteyszym porcie już się zamknęła. W roku przeszłym ustała 13go, w roku bieżącym 4go listopada. Przeszłoroczna trwała 209 dni, a w roku bieżącym 197.

Okrętów w ogóle:	przeszło.	odeszło.
z towarami	323	482
z balastem	200	28
morskich statków rossyyskich	139	256
przewozowych statków rossyyskich z towarami	821	1,829
z balastem	1,064	66

— *Owies szypiański.* W powiecie Ihumeńskim, Gubernii Mińskiey, w dobrach P. Alexandra Mo-

niuszki, uprawuje się już od lat kilku pewien gatunek owsa, zadziwiający wysokością słomy, grubością jey, plennością wiech i wielkością ziarna. Obywatel Dziedzicki, dawniey urządzający temi dobrami, znalazł w ryżu kilka ziarn tego owsa; zdumiony ich wielkością, posadził je w ogrodzie Szypiańskim, jak sam powiada, przez ciekawość, co z tych olbrzymów wyrośnie. Źdźbła wybujały i wzniosły się do sześciu i siedmiu stóp wysokości; każde ziarno posadzone wydało kilkanaście źdźbeł grubych, mocnych i wiechy obfite. P. Dziedzicki, otrzymawszy plon nadspodziewany, przypisywał to jeszcze żyżności ziemi ogrodowey, i na rok następny zasiał tenże owies na zwyczayném polu. Prawie równy był urodzay. Tu już przekonany o rzeczywistey wartości znalezionego owsa, postanowił go, ile możności, rozkrzewić, i doprowadził do tego, że dziś całe łany nim się zasiewają, nie tylko w tych dobrach, lecz i u niektórych sąsiadów. Plenność tego owsa jest znacznie obfitsza od wszystkich znanych w naszym kraju. Wprawdzie, z przyczyny grubości słomy, snop jego mniey wydaje ziarna, niżeli takiż snop owsa pospolitego, ale w ogóle to samo pole, zasiane tym owsem, przynosi daleko większą ilość ziarna i bez porównania większą ilość słomy, niżeli zasiane owsem pospolitym. Ma jeszcze tę zaletę, że grubość słomy nie dozwala mu wylęgać na naylepszym gruncie; ale ma tę wadę, że z przyczyny swey wysokości łatwiey się może łamać od wiatru, niżeli owies pospolity. Dla tego w pozycyach leśnych bezpieczniey może bydź uprawiany. *(T.P.)*

P r u s s y.

Berlin d. 18 listopada.

Królewskiém postanowieniem z 1 t. m., do Ministeryum woyny wydaném, zwolniono kary woyskowe aresztu; niemniey karę stania na łatach zupełnie zniesiono.

Kolonia 16 listopada.

Pułk 37 piechoty liniowey udał się dziś w pochód, w celu połączenia się z obserwacyynym korpusem, ustanowionym pomiędzy Mozą i Renem. Siódmy pułk ułanów przechodził dziś także przez nasze miasto, udając się na to samo przeznaczenie. *(G.C.)*

A u s t r y a.

Wiedeń d. 12 listopada.

N. Cesarz raczył w dniu 6 b. m. uchwalić, aby w Gdańsku ustanowiony był tymczasowie C. K. Austryacki Konsul, i mieysce to nadał teraźnieyszemu Konsulowi przy C. K. Jen. Konsulacie w Warszawie, Edwardowi kawalerowi de Henneberg.

Dnia 26 października r. b. raczył mianować pierwszego Vice-Rektora Seminaryum Grecko-Katolickiego we Lwowie, Szczepana Telchowskiego, rektorem tegoż seminaryum, oraz Kanonikiem Kapituły Metropolitalney obrządku grec. we Lwowie. *(G.C.)*

N i e m c y.

Würtzburg dnia 13 listopada.

Tuteysza gazeta zawiera następujące pismo z *Munich* pod dniem 10 b. m. „Król Jmć, jak słychać, powodowany wspaniałomyślnością i oycowskiém przywiązaniem, chce, aby wszelkie rozpoczęte poszukiwania,względem politycznych przestępstw, zaniechane zostały, a uwięzieni byli na wolność wypuszczeni; zgoła chce całą przeszłość puścić w zapomnienie. Natomiast mają bydź ustanowione na przyszłość ostrzeysze w tym względzie przepisy.— Mówią, że werbowanie do Greckich ochotników wstrzymane jest, a woysko przeznaczone do Grecyi, pozostanie na mieyscu, do czasu mającego się oznaczyć wyjazdu Króla *Ottona* Radca intendentury teatralney *Saphir*, wybiera się do Grecyi, dla założenia tam teatru Niemieckiego, i zarazem dla wydawania tam gazety Niemieckiey. Wielu aktorów i aktorek zapisało się już do tego teatru. *(G.W.)*

Warownię Związku Niemieckiego Moguncyą, zaopatrują we wszelkie potrzeby wojenne, żywność i amunicyą. Na rachunek tameczney kommissyi wojenney, trwają wielkie zakupna, do czego powodują teraźnieysze krytyczne widoki, wymagające wielkiey przezorności.

— *Merkury Szwabski* donosi z Ehingen (w Würtembergskiém) z dnia 14 t. m. „Wczoray przybył tu jeden batalion Bawarskiego półku piechoty, przeznaczony do Grecyi, i udał się ztąd daley do Illerdissen. Pomiędzy 787 żołnierzy tego batalionu, znayduje się tylko 20 ludzi z dawney Bawaryi, reszta składa się z samych Nadreńskich Bawarczyków. Wpada to bardzo w oczy, iż w tym nielicznym batalionie jest 187 oficerów; zapewnie w Grecyi formować się będzie cały półk. *(G.C.)*

F r a n c y a.

Paryż dnia 12 listopada.

Sądowy protokół opiewa następujące szczegóły o ujęciu Xiężney *Berry*: „Dnia 7 listopada przystąpiliśmy podpisani Kommissarze policyi powtórnie do nowych przezornych poszukiwań Xiężney we wszystkich pokojach, przetrząsnęliśmy wszystkie rzeczy, przeszukali w szafach, komodach, biórkach, stołach i t. p. w domu Nru 1, gdzie wcale nic nie znaleźliśmy. Powróciwszy do domu, zamieszkanego przez Panny *Dugnigny*, gdzie prefekt i jenerał *Dermoncourt* znaydowali się, wezwaliśmy mularza, aby w przytomności naszey rozebrał część muru, do którego pokoy służących przypierał. Gdy odstawiono łóżko, spostrzegliśmy drzwi z desek, opatrzone zamkiem i klamką, które przykryte były dywanem, i zawierały 10 stóp długą, 5 stóp wysoką i 5 stóp szeroką kryjówkę, w którey znaleźliśmy różne dzieła oprawne in folio, mnóstwo dzienników politycznych, *Quotidienne*, *Brid d'Osion*, i kilka paczek bielizny. Udawszy się do jednego pokoju na trzeciem piętrze, gdzie żandarmy pilnowali, usłyszeliśmy z jednego komina, blachą z lanego żelaza wyłożonego, te słowa: *Otwórzcie nam, bo się udusimy!* Gdy mularz uderzył kilka razy młotkiem, otworzyła się blacha, i spostrzegliśmy jedną damę, którąśmy za Xiężnę *Berry* uznali; w teyże samey za kominkiem kryjówce, znaleźliśmy jeszcze trzy inne osoby, to jest, Hrabiego *Mesnars*, Pannę *Stylie de Kersabiec* i Adwokata *Guibourg*, który z tuteyszego więzienia przed niedawnym czasem uszedł."

Dzienniki Francuzkie napełnione są mnóstwem szczegółów o Xężney *Berry*; umieszczamy z nich niektóre: W podróży z *Nantes* do *Nazaire* miała mówić, że Xiężnę naybardziey skompromitowała negocyacya w *Paryżu* o pożyczkę na rachunek *Don Miguela*, do którey Xiężna znaczną summę zobowiązała się przyłączyć. *Don Miguel* miał ze swey strony dostawić 40,000 broni, która do brzegów Bretanii miała bydź dowieziona. O tych wszystkich szczegółach wiedziała policya Paryzka, i tayńego ajenta, który im tak dobrze usłużył, wyszukała.

Podług poźnieyszego doniesienia gazety *Breton*, zdraycza Xiężney *Berry* nazywał się *Deutz*, nie *Deluze*. Stefan Gonzaga *Deutz*,31 lat wieku mający, w *Kolnie* (jak się zdaje w *Deutz*) urodzony, a w wyznaniu Moyżeszowém wychowany. W roku 1826 bawił w *Rzymie* przy swoim stryju, znanym *Deutz* Nad-Rabinem. Poźniey, nie mając odpowiedniego utrzymania się, przeszedł na wiarę katolicką. Uroczyste przeyście synowca Nad-Rabina było przyjemném zdarzeniem w *Rzymie*; *Deutz*, który, jako katolik, od wszystkich Xiążąt kościelnych, był jak nayuprzeymiey przyymowany, długi czas utrzymywał się ze wsparcia Kardynała *Albani* W roku 1831 powrócił *Deutz* z przedsięwziętey do Stanów Zjednoczonych podróży. Za pomocą niektórych usług w przejeździe Xiężney *Berry* przez *Rzym*, potrafił zbliżyć się do niey. Niejaki *Drack*, jego szwagier, znaydował się za *Karola X* w *Paryżu* z otaczającemi Xięcia *Bordeaux*, i to zrobiło mu wstęp u Xiężney.— Wkrótce pozyskał całe zaufanie Xiężney, która go obsypała dobrodzieystwy, i ważne powierzyła missye,

które z gorliwością i skutkiem wypełnił. Po wylądowaniu X.żney we Francyi, wysłany był do Niemiec; w tey podróży zabrał znajomość w *Frankforcie* nad *Menem* z pewną osobą, należącą do policyi Francuzkiey, z którą wszedł w niejakie propozycye, lecz nic nie ułożono. Ztąd udał się do *Rzymu*, gdzie odebrał listy dla Xiężney.— Z *Rzymu* pojechał do Portugalii, i w *Lisbonie* otrzymał od *Don Miguela* także listy do X.żney *Berry*.— Przybył z tém wszystkiém do *Paryża*, i ostatecznie o wydanie Xiężney ułożył się za summę, która ma około miliona wynosić. Dla uskutecznienia swego planu powrócił do *Nantes* i żądał od osób, którym był wiadomy pobyt Xiężney, aby jey był przedstawiony, dla zdania jey ustnego raportu i listów. Mając sobie wskazane mieysce, zawiadomił policyą, a sam się udał do X.żney i oddał listy. Po czém oddalił się, dla dania umówionego znaku otaczającey już dom policyi, któréy oświadczył: „że teraz zasiądzie Xiężna do stołu" dalsze szczegóły są już wiadome. Dla oszukania legitymistów, udawał bardzo nabożnego człowieka.

— *Dnia 13* —

Onegday przywieziono z *Nantes* do *Paryża* pod eskortą trzy nieznajome osoby, które w prefekturze policyi zatrzymano; mówią, że między niemi znaydował się *Deutz*.

Blaye (Blavia) jest warowne miasteczko, od 4 do 5 tysięcy mieszkańców liczące, przy uyściu *Girondy*, która tu jest blisko dwie mile (lieu) szeroka, odległe od *Bordeaux* 7, a od *Paryża* 150 godzin. Cytadella zaymuje wyższą część miasta, druga część stanowi przedmieście.

Dziś mówią powtórnie o mającey nastąpić zmianie Ministrów, z powodu rozdwojenia, jakie panuje między członkami gabinetu, względem ujęcia Xiężney *Berry*. Marszałek *Soult* i *P. Thiers* mają się zająć składem nowego Ministeryum. (*G.W.*)

Dzień otworzenia Izb zbliża się śpiesznie. W następujący poniedziałek odprawi się królewskie posiedzenie w nowey sali Izby deputowanych; czynią już przygotowania potrzebne. Tron wystawiono w tém mieyscu, gdzie następnych dni stać będzie bióro Prezydenta i mównica; parowie w środkowym półkręgu zaymą ławki po prawey, deputowani po lewey. Dwa oddzielne krzesła ustawiono dla barona Pasquier, Prezydenta Izby Parów, i dla hrabiego Duchatel, jako starszego członka izby deputowanych.— Jedna trybuna pierwszey rangi dla Królowey, Xiążąt i Xiężniczek; trybuny drugiey rangi dla publiczności.— W sobotę, 17 t.m., zgromadzą się deputowani na tayne posiedzenie, pod przewodnictwem swego dawnieyszego Prezydenta. Wybiorą oni deputacyą z 25 członków, która przy otworzeniu izb uda się na spotkanie Króla; deputacya parów składa się tylko z 12 członków. Nie podlega wątpliwości, iż P. Dupin starszy albo P. Laffitte obrani będą na Prezydenta. W czasie tego wyboru muszą ministrowie ustąpić.

Jenerał Sebastiani, który chce zabawić, dla poratowania zdrowia, przez całą zimę w Rzymie, ma mieć nadzwyczayne polecenie weyść w układy z rządem Papiezkim względem Ankony.

— *Dnia 14* —

W dzisieyszym *Monitorze* czytamy, co następuje: „Trzy dywizye połączoney floty odpłynęły do brzegów holenderskich, udały się one do Texel i do uyścia rzek Mozy i Skaldy, a składają się z następujących okrętów: Castor, fregata angielska, Resolue, fregata francuzka, Vernon fregata angielska, Medea fregata francuzka, Calipso fregata francuzka, Volage fregata angielska, i Satelite korweta angielska. Reszta okrętów, formujących odwodową eskadrę sprzymierzoney floty, stoi koło Dünen na kotwicach.— Fregata Syrene odpłynęła z Cherbourga, w celu połączenia się z flotą admirała Ducrest de Villeneuve."

Hrabia Pozzo di Borgo miał dziś długie posłuchanie u Króla; Xiążę Broglie wysłał pewnego młodego dyplomatyka z ważnemi zleceniami do Berlina.

Xiążę Broglie był wczoray wezwany do Króla, dla naradzenia się względem notyfikacyi do Dworów zagranicznych o aresztowaniu Xiężney Berry.

Dziś chciał Król widzieć koniecznie P. Dupin, lecz nie zostano go w domu.

Wyszły rozkazy od ministra woyny, z zaleceniem pomnożenia baczności na brzegach Bretanii; zdaje się nawet, iż jeden okręt w tym samym czasie usiłował zbliżyć się do brzegów, gdy Xiężna Berry aresztowaną została.

Wszyscy Hiszpani, w Bordeaux bawiący, pośpieszają z powrótem do domów; otrzymują oni miesięczny żołd na wydatki podróży.

Wiele batalionów załogi tuteyszey, stojących za miastem, odebrały rozkaz weyścia do stolicy; mniemają powszechnie, iż ten środek ostróżności zarządzono z powodu otworzenia izb.

Dzienniki paryzkie utrzymują, iż żyd, który wyszpiegował Xiężnę *Berry*, dostał za to 500,000 franków. W czasie jey aresztowania rzekła do pułkownika straży: „Mości Panie!" Cieszy mię, że nikczemnik, który mnie zdradził, nie jest Francuzem. (*G.C.*)

P. *Chausserie*, pułkownik żandarmeryi, przeznaczony został na dowódzcę cytadelli *Blaye* i stróża Xiężney *Berry*.

Donoszą z *Oporto* pod dniem 5 listopada, iż tam rozeszła się wieść, że Anglicy zajęli warownie *St. Julien*.

W skutek nalegającego wezwania przez Ministra woyny, marszałek *Clausel*, przybył śpiesznie z *Tulonu* do *Paryża*.

— *Dnia 15* —

W dzisieyszym *Monitorze* czytamy: — „Dziś, dnia 15, armia Francuzka wkroczyła do Belgii, udając się ku *Antwerpii*, dla zdobycia i oddania cytadelli Królowi Belgów. (*G.W.*)

Strażburg d. 14 listopada.

Wczoray w nocy odebrał rozkazy 10 pułk liniowey piechoty, będącey tu na załodze, aby się niezwłocznie udał wpochod do Belgii, w kilka godzin wymaszerował tamże. (*G.C.*)

ANGLIA.

Londyn d. 2 listopada.

Pomiędzy członkami dzisieyszego gabinetu znayduje się 9ciu parów Anglii i 6ciu członków izby niższey. Ministerstwo Lorda Wellington liczyło pomiędzy członkami swojemi tylko 7miu parów i 5ciu reprezentantów z izby niższey.

— Dowiadujemy się z Mexyku, iż miasto St. Louis de Potosi zdobyte zostało szturmem przez Jenerała Montezuma z 3,000 ludzi. Vittoria również się poddało.

— Gazeta Lizbońska ogłasza raport, o wylądowaniu Konstytucyonistów w Aveiro. Według doniesień Komendanta tego miasta, wysadzili oni u rogatki 250 strzelców i pomknęli się byli aż pod same mury twierdzy, lecz zostali na głowę pobici. (*T.P.*)

— *Dnia 10 listopada.* —

Potwierdza się, że Pełnomocnik Hollenderski, P. *Zuylen*, miewa znowu narady z Lordem *Grey*.

— *Dnia 13* —

Smutną wiadomość głoszą po całym *Londynie*, że okręt parowy *Liverpool*, który przed 14 dniami wypłynął z *Tamizy*, wioząc 100 rekrutów i znaczną ilość zapasów wojennych, zatonął przy brzegach Portugalii. Mówią tu powszechnie, że Król *Filip* wspiera wielkiemi summami *Don Pedra*.

Courrier donosi, że nowe odroczenie Parlamentu nastąpi dnia 2 grudnia.

Dziennik *Aberdeen Herald* donosi, że w Szkocyi mówią o bardzo rozciągłey reformie, jaką Lord *Grey* ma przedsięwziąć w mieyscowym zarządzie kraju, szczególniey ma bydź zwrócona uwaga na wybory Magistratur mieyskich przez mieszkańców. (*G.W.*)

— *Dnia 14* —

Rada gabinetowa odprawiła się onegday, na którey był Xiąże Talleyrand, Baron Büllow, Ba-

ron Wessenberg, i Baron Neumann, gdzie się z Lordem Palmerstonem i P. Van de Weyer długo naradzano.

Dnia 10 t. m. zaproponowano ze strony Hollenderskiey Lordowi Palmerstonowi i Xięciu Talleyrandowi, aby wspomniane już propozycye Pruskie, przyjęto za podstawę dalszych układów; że jednak takowe koncessye nie zadowolniają dostatecznie, a do ukończenia noworozpoczętych układów nie wyznaczono pewnego terminu, przeto odrzucone zostały od wspomnionych obudwóch dyplomatyków.

Morning-Chronicle donosi: „Według odebranych w tey chwili wiadomości, przekonywamy się, że Xiąże Talleyrand powtórnie przedstawiał Lordowi Palmerstonowi potrzebę, przedsięwzięcia stanowczych środków dla wprowadzenia Donny Maryi na tron Portugalski; przyczém miał Xiąże oświadczyć, iż Francya do każdego kroku, jaki do tego przedsięwzięcia będzie potrzebnym, szczerze się przyłoży."

Donoszą nam z Deal: „Dnia 9 w południe odpłynął okręt Investigator, oraz drugi mnieyszy; zaś o 3½ godzinie okręty: Vernon, Southampton, Castor i Rover, oraz jedna Francuzka fregata na Północne morze. Dnia 10 zrána odeszła znowu Francuzka fregata także na morze północne, a w południe fregata Ariane. O godzinie 11 wieczor wyszły okręty Convay, Snake, i jedna Franenzka fregata także. — Stoją tu ciągle okręty: Donegal, Talavera, Scout, Larne, jedna fregata; parowy okręt Dee, Suffren i jedna korweta Francuzka. Wojenna szalupa Satellite, wysłaną została dnia 12 t. m. w celu krążenia koło Dungensch, i zabierania wszystkich Hollenderskich okrętów. Francuzka fregata Syrene z 60 działami przybyła z Spithead. Parowy okręt Echo, płynął tędy z Oporto do Londynu z depeszami. Oficerowie straży nadbrzeżney Nr. 3, zabrali Holenderską galiotę Zeelust, z Dortrecht; kuter celny zabrał galiotę Catharina Veendam, reszta sprzymierzonych flot stoi tu jeszcze na kotwicach."

W porcie Leith wydano Admiralski rozkaz, do werbowania maytków dla wyprawy ku Skaldzie.— W portach zaś Francuzkich panuje nadzwyczayna czynność, a flota Francuzka otrzymała nadspodziewane posiłki z dwóch liniowych okrętów, jedney korwety i dwóch parowych okrętów. Co się tyczy naszych uzbrojeń, te były w niektórych pismach wprawdzie przesadzone, lecz to jest autentyczną prawdą, że uzbrojono teraz okręt Cornvalis o 74 działach, okręt Malabar o 74 działach zabrał wczoray artyllerya na pokład, a w poniedziałek odeydzie do floty w Dünen. Oprócz tych uzbrojono także małe okręty Comus o 18 działach, Savage o 10 działach i kuter Spredo.

Xiąże Talleyrand odprawił wczoray długą naradę z Lordem Palmerstonem w wydziale spraw zagranicznych. Xiąże zatrudniony bywa teraz czasem do 3ciey godziny zrana sprawami dyplomatycznemi; prawie wszyscy członkowie ciała dyplomatycznego są tak obarczeni pracami, iż wszelkiego towarzystwa unikają. (*G.C.*)

Włochy.

Wenecya d. 9 listopada.

W naszey zbrojowni uzbrajają w tey chwili 20 wielkich kanonierskich statków. Z Ankony donoszą, że tam nie dawno przybito Papiezkie obwieszczenie, w którém Jego Swiątobliwość uznaje Xięcia Ottona Bawarskiego Królem Greckim. Dnia 27 z. m. zawinęła do tamecznego portu flotylla Francuzka, celem naprawienia swych okrętów. Dnia 28 powrócił Jenerał Cubiéres z Rzymu. (*G.C.*)

Rzeczy Niderlandzkie.

Bruxella d. 14 listopada.

Wczoray w południe zgromadzili się członkowie Senatu i Deputowani pod prezydencyą naystarszego Senatora P. *Hoobrouck de Morreghem* w gmachu Izby Deputowanych, na otwarcie tegorocznych posiedzień. Wcześnie wszystkie mieysca; dla publiczności przeznaczone, napełnione zostały. Z powodu nadzwyczaynego teraźnieyszego położenia kraju, z naywiększą ciekawością oczekiwano na mowę od tronu. O godzinie pierwszey huk armat zapowiedział przybycie Monarchy. Królowa na kilka minut pierwey, wprowadzoną została przez Deputacyą, na przygotowane dla niey mieysce. Wkrótce potém nadjechał Król, licznym otoczony sztabem. Wielka Deputacya udała się naprzeciw niego aż do wschodów i wprowadziła do sali. Za jego weyściem całe zgromadzenie powstało i wykrzyknęło: *Niech żyje Król.* Poczém zaraz, Król, wstąpiwszy na tron, miał mowę, którę umieścimy w następnym Nrze. (*G.W.*)

Mówią o nowych propozycyach, podanych przez posła Pruskiego w Londynie.

W Ath i Mons znaydują się francuzcy oficerowie, zaymujący się przysposobieniem kwater dla francuzkiey armii. Xiąże Istryi, syn marszałka Bessiéres, będzie towarzyszem Xięcia Orleańskiego w tey kampanii. — W Boom urządzają polową piekarnię dla francuzkiego woyska, w którey codziennie 12,000 bochenków chleba upieczonych bydź ma.

Biega wieść, że między marszałkiem Gérard i pewną dostoyną osobą, wszczęły się niejakie trudności względem wkroczenia Francuzów do Belgii, cokilkodniowe spoźnienie pochodu tey armii spowodować może.

Z Gandawy piszą, że ztamtąd wysłano pompiarzów i ogniowe sikawki do Antwerpii. — Holendrzy opuścili Hulst, ponieważ mieszkańcy tameczni zupełnie Belgiyczykom sprzyjają; lecz Terneuzen spiesznie fortyfikują. To miasto, również cały brzeg Skaldy ogłosili Holendrzy, w skutek nieprzyjacielskiego postępowania francuzkiey i angielskiey floty, w stanie oblężenia. Od Sas-de-Ghent aż do Hulst zaleli pola wodą. Z Zuyddorpe w północney Brabancyi, cofnęli się Holendrzy do Sas de Ghent.

— Dnia 16 —

Wczoray wkroczyli Francuzi do Belgii. Straż przednia przybyła o godzinie 1stey do Mons, poczém dwa pułki jazdy, dwa liniowe i woysko inney broni; wieczorem przyjechał Xiąże Orleanu. Jutro główna kwatera przybędzie do Doornik, a przez trzy następne dni artylerya tam przechodzić będzie. Kilka kompanii pionierów, którą na wozach z wielkim pospiechem przewieziono, miało wczoray wieczór do Mechlinii przybyć.

Woyska francuzkie jest hoynie w ładunki opatrzone, ale żywności tylko na dwa dni otrzymały, ponieważ ta w Belgii dostawioną będzie. Naysurowsza karność panuje w tém woysku.

Emancipation donosi: „Marszałek Gérard zabawi tu aż do wkroczenia wszystkich sił zbroynych francuzkich do naszego kraju; rozkaz do pochodu onegday ztąd wysłano, a woysko na 4ch punktach równocześnie przeszło granicę.— Pułkownik Chatri-Lafosse onegday ztąd odjechał do Ath, dla przyymowania Xiążąt Orleanu i Nemours.

Nasza główna kwatera zostanie z Lowanium do Lier przeniesioną, dokąd wkrótce Król odjedzie; główna kwatera brygady l'Olivier będzie w Lowanium, a dywizyi w Tirlemont. Cała tuteysza załoga wyruszyła wczoray ku granicy, królewscy gidowie zajęli natomiast straże.

Główna kwatera naszey dywizyi Clump udaje się z Alost do okolicy Wawre.

Czwarty batalion ruchomey gwardyi narodowey, który przez 15 miesięcy tu stał na załodze, wyruszył do armii. — W tych dniach przybyło tu wielu Niemców i Szwaycarów, zbiegów holenderskiego woyska.

Przechód woyska francuzkiego przez nasze miasto urządzony następującym sposobem: dnia 15 t. m. 7120 ludzi piechoty i 2160 konnicy; d. 16 6154 piech. i 1222 kon.; d. 17, 1000 piech. i 1400 kon.; d. 18: 520 piech. i 460 kon., d. 19. 520 piech. i 460 kon.; d. 20: 520 piech. i 460 konnicy. We wtorek stanie to woysko po większey części pod Antwerpią. Wszystka niepewność skończyła się; woysko francuzkie przekroczyło granice!

DODATEK

Antwerpia d. 13 listopada.

Wczoray rano udało się 4 belgiyskich oficerów, jako parlamentarzy, do cytadelli.

Jenerał Chassé miał swey załodze oświadczyć, iż gotów jest zagrzebać się w ruinach cytadelli, że jednakowoż każdemu zostawia wolność powrócenia do rodzinney zagrody; tylko kilku znalazło się takich, co więcey cenili zachowanie życia, niż sławę swych przodków.

Leodyum d. 14 listopada.

Wczoray odeszło 26 naszych pompjerów do Antwerpii, jednocześnie ośm ogniowych sikawek wysłano tamże. — Dnia 12 b. m. otrzymano w Malmedy rozkaz zwołania wojenney rezerwy. We dwóch godzinach zgromadzili się wszyscy nowozaciężni.

Haga dnia 16 listopada.

Posłowie Anglii i Francyi przesłali jeszcze raz naszemu ministrowi spraw zagranicznych, powtórne wezwanie, w imieniu swoich dworów, na które ze strony naszego dworu znowu dano zaprzeczającą odpowiedź. (*G.C.*)

HISZPANIA.

Madryt 25 października.

Królowa Jmć, zważając, iż zakaz przyjeżdżania do Madrytu i rezydencyy Królewskich duchownym, jest środkiem surowym, stawiającym stan ich niżey od innych stanów państwa; chcąc dać duchowieństwu dowód wysokiego ku niemu poważenia, tudzież nagrodzić wierność i cnoty, któremi się zawsze odznaczało, postanowiła, ażeby odtąd osoby duchowne, mające ważne przyczyny udawania się do Madrytu i rezydencyy Królewskich, swobodnie przejeżdżać do nich mogły, stosując się wszakże do istniejących w tym względzie przepisów i praw kościelnych. — Innym rozkazem Królowa Jmć ustanowiła katedrę filozofii w mieście Pasagel, prowincyi Guipuscoa. (*T.P.*)

— Dnia 2 listopada. —

We wszystkich towarzystwach mówią o konferencyi, którą Królowa odprawiła z Posłami Francuzkim i Angielskim, na którey posłowie, osobliwie P. Rayneval, mieli oświadczyć, że Hiszpania w teraźnieyszych okolicznościach, tylko przez zwołanie stanów, może bydź zachowaną od wielorakich wstrząśnień.

Sąd Królewski w Pampelonie zniesiony został z rozkazu Króla, a wszyscy sędziowie otrzymali rozkaz do opuszczenia miasta.

Mówią tu bardzo głośno o uznaniu niepodległości Południowo-Amerykańskich osad; dług Hiszpański narodowy ma bydź tak rozdzielony na te dwa kraje, jak między Hollandyą i Belgią.

Utrzymują, iż dnia 19 t. m. w dzień urodzin Xiężniczki Asturyi, dekret amnestyi uzupełniony zostanie.

Prowincye Hiszpańskie: Estremadura, Talavera i Biskaje, podały prośby do Króla, aby objął znowu stér rządu; protestują się one w tey petycyi przeciw postępowaniu Królowey. — Przedsięwzięte zostały śrzodki do ukarania winnych— W Salamance wszczęto niespokoyności; lecz wyjechał tam już Jenerał Morillo, aby wspólnie z tameczným Gubernatorem, P. Moreda, zniweczyć plany niespokoynych.

— Dnia 6 —

Spisek onegday w wieczór odkryty, spowodował aresztowanie P. Salomon Perez Aimones, Bibliotekarza Infanta Don Carlos i byłego Prezesa woyskowey kommissyi, Chaperon. O 2giey godzinie rano poymani, w godzinę poźniey już byli w drodze, jeden do zamku obronnego St. Sebastian w Kadyxie, drugi w St. Antonio w Korunnie. (*G.C.*)

TURCYA.

Konstantynopol 13 października.

Wszystko się tu przysposabia do nowey kampanii. Wielki Wezyr od dwóch tygodni odbywa ciągle z woyskiem ćwiczenia wojenne, i zwiedza wszelkie zakłady, pracując z naczelnikami rozmaitych oddziałów, dla przekonania się o skuteczności ich działań, mających związek z potrzebami wojennemi. W ostatnich tygodniach, przybywały codzień liczne oddziały woyska do stolicy, które w koszarach i w okolicy miasta zostały umieszczone. Odznaczają się piękną wojenną postawą; pełne sławy zwycięztwa w *Albanii* i *Bośnii* są ich dziełem. Za swém przybyciem odbywają mustrę, i zostają opatrzeni we wszelkie potrzeby, aby na każdy znak udać się mogli do Azyi. Część piechoty wysłano już do obozu w *Natolii*, gdzie się znaczna siła zbiera. Dzień odjazdu W. Wezyra nie jest wiadomy, zdaje się bydź niedaleki, zważając na massę woyska, jaką już wysłał do Azyi. Sułtan po odbytey rewii rozdał gratyfikacye dowódcom korpusowym.

— Dnia 25 —

Układy rozpoczęte przez Dowódców stanowisk morskich na *Archipelagu*, Angielskiego i Francuzkiego, nie przyszły do skutku. Sułtan bowiem, rozgniewany nieumiarkowanemi żądaniami *Mehmeda Alego*, odrzucił jego propozycye. Dotychczasowy Kapudan Pasza *Halil Rifat* ma, jak mówią, udać się, w poselstwie do *Londynu*, a dowództwo po nim nad flottą obeymie *Tahir Pasza*, znany, jako bardzo waleczny oficer. (*G.W.*)

O UŻYTECZNOŚCI TWIERDZ.

Rozprawa z powodu obecnego stanu Cytadelli Antwerpskiey, 1832 roku. (*Dokończenie.*)

Poznawszy rzeczywistą siłę tey znaczącey cytadelli, możemy teraz jasno poymować: jakim sposobem ten niewielki punkt, nieważny sam z siebie, uważany jest przez oba narody, stanowiącym dla ochronienia wzajemnego bezpieczeństwa.

Hollandya nie chce dozwolić wolnego spławu na Skaldzie, dla tego, że, od niego zależy pomyślność Niderlandzkiego Królestwa. Antwerpia, dla swego wygodnego położenia, ściągnie do siebie wielką część handlu i zada niewyrachowaną szkodę portom, leżącym więcey ku północy; posiadając zaś cytadellę, Hollandya ma całą Belgią w swoim ręku, która, nie może przyprawić o zniszczenie takiego miasta, jak Antwerpia, nie pozbawiwszy razem samey siebie, na czas przyszły, wszystkich wygód, jakie, przy ścieśnionym spławie, powinny koniecznie wynikać dla niey, przez sam tylko byt Antwerpii. Ale, jeśli odkryją się nieprzyjacielskie działania, i Jenerał Chassé, zechce użyć do działania wszystkich zależących od niego śrzodków, wtedy to miasto, podpadnie bardzo wielkiemu niebezpieczeństwu, skutkiem którego, może bydź nawet kontrrewolucya. Dla teyto przyczyny, Belgia zaledwie się odważy przedsiębrać cokolwiek przeciw cytadelli, chociaż uderzenie na nią, ze strony miasta, stawi więcey dogodności, aniżeli z innych. Cokolwiek bądź, woyna o cytadellę Antwerpską, może bydź korzystną tylko dla Króla Niderlandzkiego. Jenerał Chassé będzie wtedy miał prawo użyć wszystkich swych śrzodków, i drugie we względzie handlowym, na brzegach niemieckiego morza, miasto, nie długo przestanie iśdź w zawody z Amsterdamem, Rotterdamem, Hamburgiem i innemi. Prócz tego, cóż może wtedy, w zdarzeniu potrzeby, strzymać Króla Wilhelma, od zerwania grobel, przez co — jeśli wierzyć mamy dawnym podaniom — większa część zachodniey Belgii, pokryta zostanie wodą, Antwerpiia zaś zupełnie zginie, i sama tylko cytadella, w postaci wyspy zostanie?

Pozostaje jeszcze do wyjaśnienia jedna okoliczność. Anglia i Francya mogą *blokować* Skaldę. Ale nic nie przeszkadza pozostać w kommunikacyi z cytadellą, przez tak mnogie odnogi Mozy i Skaldy, przy ich uyściu. Wszystkie tame-

czne brzegi, osypane są bateryami, które po zdjęciu odsypów, robią weyście na rzekę bardzo niebezpieczném. Trzeba tu pokonać większe zawady, aniżeli w Dardanellach; azatém, myśleć wypada, że nie tak łatwo chwycą się blokady; przy tém i flotta, nie długo teraz stać może na reydzie, albowiem, mgły, burze i kra, mogą ją na wielkie wystawić niebezpieczeństwo.

Z tego, co wyżey powiedziano, okazuje się, że Król Niderlandzki, posiadając cytadellę Antwerpską, ma losy Belgium w swoim ręku; że przymuszające przeciw niemu środki, mogą tylko sprowadzić klęskę, która, naturalnie, nie jemu wyydzie na szkodę; gdyż z rozpoczęciem działań nieprzyjacielskich, połączone jest zniszczenie Antwerpii. Podbicia Hollandyi nie można się obawiać: byłaby tego nieuniknioném następstwem woyna powszechna, którey wszystkie Mocarstwa uniknąć pragną, a która, pociągnie za sobą zupełne zniszczenie Belgii, tak niesprawiedliwie pogardzającey postanowieniami Konferencyi, która, używa wszystkich środków, ażeby ocalić ją jedyną drogą, dającą nadzieję do spokoynego ukończenia sporu.

Takim to sposobem, sztuka przywiązała, tak mówiąc, do piędzi ziemi, los całey części świata: albowiem, kto zechce utrzymywać, ażeby Antwerpia, bez robot Alby, była w stanie zaymować w politycznym świecie to mieysce, które ma teraz? Ale obok tego, jest dowodem, że pieniądze, użyte na warownie, regularnie założone; nie są naprózno straconemi, lecz mogą przynieść piękne procenta i kapitał, jeżeli tylko twierdze zbudowane są stosownie do celu i prosto, używają się do działania rozsądnie, i mają szczęście zostawać pod rozkazami Kommendantów, którzy, podobnie, jak zacny Jenerał Chassé, wiedzą jeszcze, co to jest wierność i honor. Berlin 22 październiernika 1832 roku.

Wiadomości Rozmaite.

P. Guizot przeraził wszystkich zwolenników ostatniey rewolucyi Francuzkiey, powiedziawszy z mównicy, że Xiążę Orleanu obrany Królem, *ponieważ* (parceque) jest Burbonem. P. Dupin odparł natychmiast mówiąc, że Xiążę Orleanu został wybranym, *chociaż* (quoique) jest Burbonem. Kiedy teraz P. Guizot został Ministrem, a Panu Dupin niepowiodło się, żartowniś jakiś rzekł: jest to zwycięztwo *ponieważ*, nad *chociaż*.

— Gazety Stanów - Zjednoczonych donoszą pod dniem 19 września, że tam daje się już widzieć wiadomy kometa, w stronie północno-wschodniey nieba, w pobliżu konstellacyi *Wielkiey Niedźwiedzicy*. Nie ma ogona, lecz ma szczególny jakiś pozor i łatwo daje się rozpoznać od innych ciał niebieskich.

— Dway młodzi włosi, nazwiskiem Buttuzi, potrafili zrobić odzież, zabezpieczającą ciało od kul karabinowych, i wynaleziona przez nich zbroja, tę ma jeszcze wyższość, iż nie tylko piersi i grzbiet, lecz całe ciało ochrania, jest giętką, i nie waży więcey od zwyczaynego kirysu. Wynalazcy ofiarowali to swoje odkrycie Rządowi Francuzkiemu, i Marszałek Soult, uznając ważność wynalazku, polecił kilku znakomitym uczonym znaydować się przy doświadczeniach, które się już z naywiększym skutkiem odbyły.

— PP. de Beaumont i Tocqueville, którzy, jak wiadomo, wysyłani byli od Rządu Francuzkiego do Ameryki, dla badania tameczuego systematu karnego, wydają teraz dzieło w tym przedmiocie p. t. *Système pénitentiaire des Etats-Unis.*

— W Niemczech zawiązało się temi czasy towarzystwo, na wydanie zbioru treściwych historyry znakomitszych Mocarstw Europeyskich, pod dyrekcyą PP. Heeren i Uckart. Dzieła te pisane są według planu rozciągleyszego od podobnych zbiorów, wydanych we Francyi, i mogą służyć za xiążki podręczne przy uczeniu się dziejów szczególnych narodów. Kilkanaście tomów wyszło już z druku, w liczbie których znaydują się *Historya Włoska*, Profesora Leo, 5 tomów; *Historya Niemiec*, Doktora Pfister; *Historya Pruss*, Profesora Stentzel; i *Historya Saska*, Profesor Boettiger. (*T.P.*)

OGŁOSZENIA.

3 Od Bessarabskiego Obwodowego Rządu ninieyszém ogłasza się, iż w Bessarabskim Obwodzie wzięty teraźnieyszego 1832 roku za nieokazanie na piśmie świadectwa człowiek *Danilo Fiedorow*, który powiadał, że on rzeczywiście nazywa się Janem Bielińskim, urodził się w Mieście Wilnie z oyca Szlachcica Jakóba, a matki Józefy Bielińskich; przymiotów następnych: wzrostu 2 arsz. 7½ wierszków, twarzy czystey, podługowatey, oczu błękitnych; nosa miernego, cieńkiego, którego koniec nieco na lewo skrzywiony, gęby zwyczayney, którey lewa strona w górę nieznacznym sposobem zmarszczona, przez co prawa strona jest niby otwarta, a lewa ściśnięta, brodę goli, włosów na głowie i wąsach światło-rusych, na twarzy przy brodzie z lewey strony niżey wargi mała brodawka, na prawey ręce na skórze czerwoną farbą zrobiony krzyż z rozpiętym Zbawicielem i z literami jego imienia J. i B. i rok 1829; lat od urodzenia 30. — Października 29go dnia 1832 roku. Assesor Holakin.

Sekretarz Dźumiński. (1378)

3 *Roku 1832 listopada 12 dnia: Sąd Exdywizorski na rozdział funduszów b. Sędziego Ziem. Trgo Jędrzeja Podbereskiego Remissą Ziemstwa Trockiego 1830 październ. 6go dnia zapadłą, naznaczony; po załatwieniu potrzebnych do tey sprawy czynności, Sądy w mieście Trokach otwierając, takową Exdywizyą niechybnie w przeciągu trzech niedziel weźmie do namowy: ażeby zatém interessowane strony, w oznaczonym czasie, jawiły się, pod upadkiem w rzeczy, zastrzega.*

Sędzia Powiatowy Trocki Antoni Skarżyński Exdywizor,

Marcin Rossochacki Assessor Exdywizor.

Paweł Odyniec Assessor Sądu Ptgo Trockiego Exdywizor.

Rejent Jeronim Staniewicz Exdywizor. (1370).

3 Sąd Exdywizorski za Remissą Izby Cywilney Obwodu Białostockiego w dobrach JW. Ludwika Meysnera byłego Deputata Ptu Drohickiego, w Obwodzie Białostockim, Powiecie Drohickim ustanowiony, podając do wiadomości, iż dochód propinacyyny z miasta Siemiatycz z młynów, gorzelni i piwowarni blisko miasta położenie mających, a dotąd roczney intraty złotych 39,500 czyniących, z dnia 1go junii następnego 1833go roku na lat dwanaście z publiczney licytacyi w tym Sądzie na dniu 7 miesiąca xbra r. b. odbywać się mającey, wydzierżawionym więcey dającemu zostanie — Wzywa życzących tego zadzierżawienia, iżby na powyższy termin do Sądu Exdywizorskiego w majątku Siemiatyczach exystującego, przybydź raczyli — gdzie i o warunkach do licytacyi poinformowani zostaną.

Terpiłowski Prezydujący Exdywizor.
Stanisław Ołdakowski Exdywizor.
Józef Kamieński Exdywizor.
Jan Sakowicz Exdywizor.
Jerzy Sopoćko Exdywizor.
Regent Exdywizorskiego Sądu Szemiott.

(1376)

Wilno dnia 21 Listopada v. s. 1832 roku.

1 Kollegium Wileńskie Ewangelicko-Reformowane ogłasza, że ma w depozycie summę kapitalną do pożyczenia na procent, wynoszącą 7,000 rubli srebrem — Życzący wziąć takową summę na procent, raczą dostawić świadectwo Izby Cywilney o swobodności własnego ich majątku — o dalszych warunkach sami lub przez pełnomocników swoich w każdym czasie w Kancellaryi tegoż Kollegium dowiedzieć się mogą. — Listopada 18go dnia 1832 roku.

Prezydent Kollegium Stefan Cedrowski.
Kontroler P. Mniszewski. (1798)

---

2 Od Wołyńskiego Gubernialnego Rządu niniejszém ogłasza się, iż zawakowane Skarbowe majątki, jakoto: w Powiatach: Owruckim z Klucza Olewskiego folwarki: Dywliński i Snowidowski, i Włodzimierskim wieś Kładniew, tudzież następne, którym terminy teraźnieyszym dzierżawcom mają się ukończyć, a mianowicie: w Powiatach: Krzemienieckim, wieś Niemierzyńce i część ziemi przy po-Jezuickim majątku, wsi Rudce, i Kowelskim na folwark Zaleski dnia 24go marca następującego 1833 roku, i na majątki także w Powiatach: Kowelskim, folwark Powicki, Włodzimierskim, Starostwo Wydranickie także dnia 24 marca następującego 1834 roku, których majątków szczegółowa wiadomość pokazująca ilość rewizyynych męzkiey płci dusz, ilość uprawnych i sianokośnych we władaniu Ekonomii i włościan ziemi i lasu w zawiadowstwie lesney Zwierzchności znaydujących się, i ile z nich wyliczono w ostatnich lustracyynych inwentarzach roczney intraty, przytém się dołącza: wypuszczać się będą w arendowną dzierżawę, na takie terminy, na jakie kto zechce, a mianowicie: folwarki: Dziewiński, Snowidowski, Zaleski i wsie: Kładniew i Niemierzyniec, tudzież ziemia przy wsi Rudce od 24 marca następującego 1833 roku i folwark Powicki, Starostwo Wydranickie i wieś Mniszyn, także od 24go marca następującego 1834 roku. — Zatém życzący, raczą przybydź do pomienioney Izby, na przeznaczone do targow terminy: pierwszy 15go, drugi 17go i trzeci ostateczny 20go dnia następnego miesiąca grudnia, z pewnemi ewikcyami odpowiedniemi dwu-letniey z tych majątków w inwentarzach wyliczoney intracie. Listopada 4go dnia 1832 roku. Za Sowietnika Charczenkow.

Kancelarzysta Chodorowski. (1390)

Wiadomość o Skarbowych majątkach, położonych w Wołyńskiey Gubernii, które będą się oddawały od 24go marca 1833 i 1834 roku w arendowną dzierżawę na naydłuższe terminy, sporządzona 1832 roku września 13 dnia.

N.	Nazwisko majątkow i w jakich Powiatach.	Ilość męzkiey płci dusz włościan.	Ile w inwentarzu wyliczono roczney intraty.		Do tych majątków należy ziemi. Ekonomiczney, uprawney.		Ekonomiczney, sianokośney.		Włościańskiey, uprawney.		Włościańskiey, sianokośney.		Pod lasem budowlowym i opałowym w zawiadowstwie leśney Zwierzchności znaydującym się.	
			Rub.	Kop.	Dziesięciny.	Sążnie.	Dziesięciny.	Sążnie.	Dziesięciny.	Sążnie.	Dziesięciny.	Sążnie.	Dziesięciny.	Sążnie.
	Owruckiego Powiatu.													
1	Folwark Diwliński . .	304	1214	$77\frac{3}{4}$	61	1546	40	1200	1200	1921	567	1980	11702	754
2	— Snowidowski.	182	925	$1\frac{1}{2}$	61	1546	202	1859	1563	979	547	1366	15349	619
	Włodzimierskiego Powiatu.													
3	Wieś Kładniew	73	627	$23\frac{3}{4}$	—	—	—	—	128	1925	2359	26	1956	180
4	Starostwo Wydranickie	58	380	50	17	790	—	—	158	1882	154	954	1831	1263
	Krzemienieckiego Powiatu.													
5	Wieś Niemierzyńce .	106	837	8	132	1840	40	1481	218	2048	20	433	83	1263
6	Przy wsi Rudce część ziemi i lasu	—	91	$66\frac{3}{4}$	64	534	—	—	—	—	—	—	3	1271
	Kowelskiego Powiatu													
7	Folwark Zaleski	931	2481	Pomiędzy wygodami w planie tego majątku razem z innemi majątkami Ratnieńskiego Starostwa, o illości ziemi niewyrażono.										
	Ostrogskiego Powiatu													
8	Wieś Mniszyn	41	966	$42\frac{1}{2}$	160	1456	37	2241	565	336	228	496	65	1799

2 Jurborska Tamożnia ninieyszém ogłasza, iż z różnych konfiskacyynych dzieł w dniach 22, 23 i 24 bieżącego miesiąca, będą się przedawały przy tey Tamożni w znaczney ilości różne towary w cenie z górą na 10,000 rub. Listopada 10 dnia 1832 roku.

Zarządzający Dobrowolski.
Za Sekretarza Gayłowski. (1391)

---

2 Mohilewska Izba Powszechney Opieki obwieszcza, że uchybionego terminu nieruchomy majątek obywatela Józefa Malinowskiego, znaydujący się w Klimowickim Powiecie we wsi Tichaniczach 45 dusz płci mezkiey z przyłączoną ziemią i włościańskiém zabudowaniem, oceniony 3,500 rubli, przeznaczony na wyprzedaż w terminach: 27go lutego, 1go i 4go marca następującego 1833 roku, na które życzący zechcą przybywać do tey Izby.

Sekretarz Sofranowicz. (1393)

---

2 Mohylewska Izba Powszechney Opieki obwieszcza, że uchybionego terminu nieruchomy majątek Obywatelki Klary Rajewskiey, Klimowieckiego Powiatu we wsiach Pożogu 31, Sukremlu 21, i Połomlu 19, w ogóle 71 dusz płci męzkiey z przynależną ziemią i zabudowaniem pańskiém, oszacowany 10,650 rubli, naznaczony do przedaży w terminach dniach: 1go, 4go i 8go marca przyszłego 1833 roku, na które życzący zechcą przybywać do tey Izby.

Sekretarz Sofranowicz. (1394)

---

2 Od Witebskiey Izby Powszechney Opieki ogłasza się, że w niey przedawany będzie z publicznego targu plac ziemny szerokości 161, a długości 52 pieczętowanych sążni, w mieście Połocku położony, oddany na ewikcyą przez obywatela Hrebnickiego za mieszczanina Michała Sawelјewa, oszacowany 625 rubli, za nieopłatą długu Izbie 410 rubli z przypadającemi procentami, dla czego naznaczaja się terminy do targów 20, 23 i 27 Lutego 1833 roku.

Sekretarz Bachałowicz. (1392)

---

2 Niżey podpisany przed Sądem Izby Cywilney Gubernii Grodzieńskiey, dla wiadomości wszystkich interessowanych stron zapisuję ninieysze oświadczenie w rzeczy następującey. Gdy W. Benedykt Pawłowski b. Adwokat Sądu Głównego 2go Departamentu Grodzieńskiego, w roku 1832 miesiąca stycznia 22go dnia, w skutek własney prośby przez rezolucyą Sądową uwolnił się od obowiązku publicznego obrońcy, znaydujące się u siebie papiery Aktorów swoich, poruczył niżey podpisanemu. Przed dopełnieniem czego, jak równie i w późnieyszym czasie, listownie korrespondencyami zawiadamiał interessowane strony o swojém rozporządzeniu. Poczém, zgłaszałem się kommunikacyami mojemi do wielu osób, adresując pisma moje w różne mieysca, jle mi podana wiadomość wskazywać mogła. — Mimo to jednak, w przeciągu tak znacznego czasu od wielu stron nie otrzymałem do tego momentu żadney odpowiedzi i informacyi. Gdyby zaś interessa nie ulegały upadkowi i dowolney Sądowey dyspozycyi, wzywam te wszystkie interessowane strony, które poruczając interessa, papiery swoje składały u W. Benedykta Pawłowskiego do nayrychleyszego skommunikowania się z niżey podpisanym, i przedsięwzięcia skutecznych śrzodków w działaniu, albowiem w przeciwnym razie, gdy nastąpią niepomyślne Sądowe rozporządzenia lub straty w interessach, obojętności swojey przypisać będą powinny. — Datt w Grodnie Roku 1832 października 31go dnia.

Tadeusz Nowicki Adwokat Sądu Izby Cywilney Grodzieńskiey.

Roku tysiąc ośmset trzydziestego drugiego miesiąca nowembra dziewiątego dnia, w skutek zaszłey rezolucyi na prośbę W. Tadeusza Nowickiego Adwokata Sądu Izby Cywilney Gubernii Grodzieńskiey, takowe oświadczenie do protokółu Manifestów i Oświadczeń przyjętém i wpisaném co do słowa zostało. — O czém Sąd Izby Cywilney Gubernii Grodzieńskiey poświadcza.

Prezydent Wolski.
Zasiadający Makarewicz.
Zasiadający Protassowicz.
Regent Michał Owierkowicz. (1396)

NOWY SŁOWNIK
POLSKO - ROSSYYSKO - FRANCUZKI,
PODŁUG NAYLEPSZYCH DYKCYONARZÓW
UŁOŻONY.
PRZEZ J. KRASZEWSKIEGO.

NIEODBITA potrzeba dobrych podręcznych Słowników, a razem brak ich w naszym języku, oddawna już i dotkliwie czuć się dają. Wszystko co dotąd w tym rodzaju ogłoszoném zostało, albo z powodu obszerności swojey, i wysokiey ceny niedostępném jest dla ogółu Czytelników, albo też przez zbytnią krótkość i niedokładność celowi nie odpowiada. Zaradzić takowemu niedostatkowi, o ile ten utrudniał poznanie języków, naypowszechniey w kraju naszym używanych było celem wydawców wymienionego na wstępie dzieła. Jestto pierwsza część ZBIORU SŁOWNIKÓW DO JĘZYKÓW: POLSKIEGO, ROSSYYSKIEGO i FRANCUZKIEGO, mającego się zawrzeć w trzech oddziałach. Każda z tych części zastąpi dwa zupełne Słowniki; i tak: pierwsza, będąca przedmiotem ninieyszego ogłoszenia, służyć będzie za Słownik *Polsko-Rossyyski* a razem za Słownik *Polsko-Francuzki*. Toż ma się rozumieć o dwóch pozostałych częściach, które następnie wydanemi zostaną, mianowicie *drugiey, Francuzko - Polsko - Rossyyskiey; i trzeciey, Rossyysko-Polsko-Francuzkiey*. Zwięzłość, dokładność i zupełność, są godłem, które sobie wydawcy obrali. Naylepsze i naynowsze Słowniki aż do bieżącego roku wydane służyły im za pomoc i przewodnika, ale razem wystrzegali się umieszczania mnóstwa wyrazów zastarzałych, zupełnie nieużywanych, które zaymują liczne karty w wielu Słownikach, bez żadnego dla nabywcy pożytku, objętość tylko i cenę tomów powiększają. Tym sposobem mają niepłonną nadzieję odpowiedzieć powszechnemu życzeniu i potrzebie, i zasłużyć na względy publiczności, dla której pożytku ta praca przedsięwzięta została.

Słownik Polsko-Rossyysko-Francuzki, składać się będzie z dwóch tomów in 8vo; drukuje się charakterem nowym i kształtnym nazwanym *Petit*.

Cena prenumeraty wynosi rubli srebrnych 2 kop. 25, z pocztą rubli srebr. 3. Po wyyściu zaś z druku cena znacznie podwyższoną zostanie.

Prenumerata przyymuje się:

w Wilnie u W. Teofila Glücksberga i na prowincyi u uproszonych kollektorów.
w Warszawie u W. A. E. Glücksberga przy ulicy Miodowey N. 497.
— — u W. Brzeziny przy ulicy Miodowey N. 482.
— — u W. Märzbacha.
— — w Biórze Informacyynym na Krakowskiém przedmieściu.
w Krakowie u W. D. E. Friedleina.
— — u W. Czecha.
we Lwowie u W. Kuhna i Milikowskiego.
— — u W. Pillera.

Osoby, które zechcą się zatrudnić zbieraniem prenumeraty, na 10ciu exemplarzach jedynasty otrzymają bezpłatnie.

Prenumeruiący odbierać będą Słowniki od tych samych osób, i w tych samych mieyscach gdzie bilet otrzymali. (1366)

---

3 W domu Bazylianów pod Nrem 7, znayduje się do przedania Kocz Warszawski dobrze zrobiony, za pomierną cenę: ktoby sobie życzył nabyć, może się dowiedzieć o cenie w tymże domu.

Полицмейстеръ Ожыговъ. (1386)

---

3 Od Białostockiego Obwodowego Rządu drugiego oddziału ninieyszém ogłasza się: iż w nim odbywać się będą publiczne targi, na przedaż ze Skarbowych lasów Białostockiego Obwodu towarnego drzewa, przeznaczonego dla zagranicznego handlu, na terminy: jako to: dla targów 14go, a dla przetargu we trzy dni 18go dnia miesiąca stycznia następującego 1833 roku; jakowego drzewa przyłącza się wiadomość z wyrażeniem długości i grubości każdey sztuki, równie ceny, od którey targ zacznie się. Raczą zatém życzący uczęstniczyć w targach, przybydź do tego oddziału Rządu z pewnemi ewikcyami, odpowiedniemi dziesiątey części należących się od targującego podług ilości kupionych towarnych drzew pieniędzy. Października 31 dnia 1832 roku.

Sowietnik Antoni Arcimowicz.

WIADOMOŚĆ

o ilości sosnowych drzew w Skarbowych leśnych strażach Białostockiego Obwodu, przeznaczonych do przedaży dla odprawienia za granicę.

w Supraślskiey straży.	Długość sążni.	Grubość wierszkow.	Liczba drzew.	Ceny podług NAYWYŻEY potwierdzoney taxy. Za jedne drzewo lub sztukę. Rub	K	Ceny podwyższone wedle których przeznacza się przedaż. Za jedne drzewo lub sztukę. Rub.	K.
W 1szey Części:	6	8	889	7	—	8	75
	7	—	596	9	—	11	25
	8	7	867	8	40	10	50
		8	395	11	20	13	80
	9	6	696	7	40	8	85
		7	821	11	20	13	80
	10	5	280	6	40	7	60
		6	374	9	60	10	40
		7	295	14	40	17	60
	11	5	214	8	—	10	—
		6	270	12	—	15	—
		7	140	18	—	22	50
W 2giey Części:	6	8	374	Na wyrażone w tych trzech artykułach rozmiary wyrażonych drzew ceny kładą się zgodnie z wyżey wyrażonemi.			
	7	—	350				
	8	7	300				
		8	417				
	9	6	211				
		7	733				
	10	5	886				
		6	177				
		7	587				
	11	5	149				
		6	232				
		7	419				
W 3ciey Części:	6	8	225				
	7	—	870				
	8	7	453				
		8	737				
	9	6	326				
		7	409				
	10	5	396				
		6	285				
		7	181				
	11	5	74				
		6	36				
		7	14				
W 4tey części:	6	8	396				
	7	—	394				
	8	7	281				
		8	170				
	9	6	468				
		7	285				
	10	5	224				
		6	180				
		7	50				
	11	5	35				
		6	27				
		7	18				
W ogóle . . .	—	—	17211				
w Wasilkowskiey straży.	6	8	671	7	—	8	75
	7	—	580	9	—	11	25
	8	7	479	8	40	10	50
		8	418	11	20	14	—
	9	6	597	7	40	9	25
		7	415	11	20	14	—
		5	386	6	40	8	—
	10	6	293	9	60	12	75
		7	191	14	40	18	—
W ogóle . . .	—	—	4030				
W ogóle w dwóch strażach . . .	—	—	21241				

Sowietnik Arcimowicz. (1363)

---

3 Od Podolskiey Skarbowey Izby ogłasza się, iż niżey wyrażone folwarki oddają się od 23go marca 1833go roku w 12to-letnią possessyą, dla czego przeznacza się w tey Skarbowey Izbie targ 26go dnia stycznia tegoż 1833 roku z jednym po upłynieniu trzech dni przetargiem.

Folwarki te są następujące:

W Bałtskim Powiecie.

1szy: Bobrycki folwark zawierający w sobie wsi Wielki Bobryk, Mały Bobryk i Kurze Łozy. W nim liczy się rewizyynych męzkiey płci dusz 161, ziemi zdatney 5112 dziesięcin, 34 sążni, i niezdatney 364 dziesięciny, 356 sążni; w inwentarzu 1816 roku wyliczono roczney intraty 1244 rubli 5 kop. srebrem, pańszczyzny zaś ciągłey 600 i pieszey 2,470 dni.

(3)

2gi: Józefowski folwark składający się z jedney wsi Józefówki, w którey liczy się rewizyynych dusz 259, ziemi pod osadą 34 dziesięcin, 1,373 sążni, pod lasem 88 dziesięcin, 837 sążni, uprawney i sianokosney 694 dziesięcin, 405 sążni. W inwentarzu sporządzonym w 1829 roku wyliczono pańszczyzny ciągłey 4,350 i pieszey 5,528 dni, roczney intraty 1,652 rub. 78 kop. srebrem.

3ci Gwozdawski folwark zawierający w sobie wsi Gwozdawkę i Jasinowkę. W nim rewizyynych dusz 159. W inwentarzu 1816 roku wyliczono pańszczyzny ciągłey 1,200 i pieszey 644 dni, roczney intraty 1,354 rubli 57½ kop. srebrem.

4ty: Buryłowski folwark zawierający w sobie wsi Boryłową, Giedwiłową, Muchilczękową, Olszaniecką przysadę, i Krzywo Ozierańską przysadę; w nim rewizyynych dusz 261; roczna intrata w inwentarzu wynosi 2,309 rubli 42½ kop. srebrem; pańszczyzny liczy się ciągłey 6,704 i pieszey 7,516 dni.

5ty: Poznański folwark. W nim 132 rewizyynych dusz, ziemi zdatney 1,965 dziesięcin, 382 sążni, a niezdatney 118 dziesięcin, 2,348 sążni. W inwentarzu sporządzonym w 1829 roku; wyliczono pańszczyzny ciągłey 1,200, a pieszey 2,448 dni, intraty 715 rubli 28¼ kop. srebrem.

6ty: Słoboda Bohaczewka, w którey mężkiey płci rewizyynych dusz 60. W inwentarzu 1816 roku wyliczono intraty 454 rubli, 9 kop. srebrem.

7my: Słoboda Krymki, w nich rewizyynych dusz 109. W inwentarzu 1816 roku wyliczono intraty 845 rub. srebrem.

W Olhopolskim Powiecie.

8my Gierbiński folwark. W nim mężkiey płci dusz 449. W inwentarzu sporządzonym 1830 roku, wyliczono pańszczyzny ciągłey 10,500, a pieszey 5,126 dni, roczney intraty na 2,762 rubli 65 kop. srebrem. W ogóle wyliczona tu pańszczyzna tak ciągła, jak piesza, oceniona po 15 kop. srebrem każdy dzień. — Życzący wziąć takowy folwark w 12to-letnią arendę, raczą przybydź do Podolskiey Skarbowey Izby na przeznaczony termin z pewnemi ewikcyami, gdzie pokazany im będzie inwentarz z szczegółowém opisaniem tak stanu włościan, jak i położenia każdego majątku. Listopada 1dnia 1832 r.

Sowietnik Kryeki.

Naczelnik Stołu Kuczyński. (1379)

---

3 Od Wołyńskiey Izby Powszechney Opieki ogłasza się, iż w niey przedawać się będzie z aukcyynego targu oddany na ewikcyą murowany trzy-piątrowy dóm Żytomierskiego Żyda Jukiela Nusimowicza Faynszteyna w Gubernialném mieście Żytomierzu położony, oceniony 14,430 rubli 20 kop. assygnacyami, za nieopłacenie pożyczonych w Izbie w 1814 i 1815 leciech pozostałych kapitalnych pieniędzy srebrem 2,152 rubli 42 kop. i assygnacyami 3019 rubli 24 kop. z procentami; zaczém życzący kupić pomieniony dóm, raczą przybydź do tey Izby na terminy: pierwszy 14go, drugi 17go i trzeci ostateczny 21go dnia następującego lutego 1833 roku, gdzie mogą widzieć opisanie murowanego domu. — Listopada 4 dnia 1832 r.

Dożywotni Członek Krynicki.

Sekretarz Kondratjew. (1380)

3 Od Wileńskiey Skarbowey Izby ogłasza się, iż rezolucyą jey 4go teraźnieyszego miesiąca listopada postanowiono od 12go aprylą następującego 1833 roku skonfiskowane Xięcia Ogińskiego majątki Kronie z Starostwami: Dorsuniskiém i Woygowskiém, tudzież folwark Obeniany, oddać w arendowną dzierżawę — Zaczém życzący wziąć takowe majątki w arendę, raczą przybydź do Izby Skarbowey na termin 10go stycznia tegoż 1833go roku, a dla przetargu 13go dnia z pewnemi ewikcyami. Wiadomość zaś o wyliczoney z rzeczonych majątków intracie, przytém dołącza się. — Listopada 15go dnia 1832 roku.

Wiadomość, ile dotąd płaciło się arendy z skonfiskowanych majątków Xięcia Ogińskiego Kronie z Starostwami Dorsuniskiém i Woygowskiém, tudzież folwarku Obeniany.

	Srebrem. Ruble.
W Powiecie Kowieńskim.	
Z majątku Kronie z Starostwami Dorsuniskiém i Woygowskiém.	6,000
W Trockim Powiecie.	
Folwark Obeniany	1,000

Naczelnik Stołu Korzon. (1388)

---

3 Sąd Powiatowy Wołkowyski stosownie do Rezolucyi swojey w dniu 31 oktobra r. b. zapisaney, wzywa przez powtórną awizacyą wszystkich kredytorów i pretensorów do massy funduszu zeszłego Xiędza Krzysztofa Korzeniewskiego Kanonika Inflantskiego, Proboszcza niegdyś Wołkowyskiego, z jakiego bądź źrzódła stosunki mieć mogących, jak równie i sukcessorów tak X. Krzysztofa Korzeniewskiego Plebana Wołkowyskiego, jako i zeszłego X. Tomasza Sturgulewskiego Kanonika Katedry Wileńskiey, byłego po X. Korzeniewskim Administratora Probostwa Wołkowyskiego, iżby oni wszyscy, jedni z dowodami o swém pretensorstwie i długach, a drudzy o prawném sukcessorstwie swojém, jeżeli nie prędzey, to naydaley do dnia pierwszego junii następnego 1833 roku pod utratą rzeczy w Sądzie Powiatowym Wołkowyskim jawili się, albowiem po upłynieniu tego terminu, Sąd Powiatowy Wołkowyski — skutkiem Ukazu Sądu Głównego 2go Departamentu Grodzieńskiego (co dopiero Izba Cywilnego Sądu) dnia 12go oktobra 1826 roku za Nrem 1308 wyszłego — oczewistém rozpoznaniem dzieła zaymie się, i na niestawających, amissyą wedle prawa zapisze. — Datt w Wołkowysku dnia 31go oktobra 1832 roku.

Sędzia Powiatowy Ostromęcki.

Michał Korczyc Zasiadający.

Zasiadający Stanisław Bułharyn.

Zasiadający Józef Kalinkiewicz.

Sekretarz Tytularny Sowietnik Kołkowski.

(1377)

DODATEK DRUGI

DODATEK DRUGI DO GAZETY KURYERA LITEWSK. N. 138.

Wilno dnia 21 Listopada v. s. 1832 roku.

ОБЪЯВЛЕНІЕ.

Подольская Ликвидаціонная для разбора долговъ конфискованныхъ имѣній мятежниковъ учрежденная Коммиссія, на основаніи Высочайше утвержденныхъ 28 Іюня сего 1832 года правилъ для Ликвидаціи долговъ; открывъ свои засѣданія 11 числа Октября сего года и въ слѣдствіе того приступая къ приведенію въ извѣстность всѣхъ на нее возложенныхъ предмѣтовъ чрезъ сіе повсемѣстно объявляетъ:

1е, Чтобы всѣ заимодавцы бывшихъ владѣльцевъ конфискованныхъ въ Подольской Губерніи имѣній мятежниковъ, неожидая истеченія сроковъ ихъ претензіямъ, предъявили оныя въ сію Ликвидаціонную Коммиссію, состоящіе въ Россіи и въ Царствѣ Польскомъ, не далѣе шести, а находящіеся въ чужихъ краяхъ не далѣе двѣнадцати мѣсяцевъ, считая отъ припечатанія первой публикаціи, въ которой либо изъ Газетъ обѣихъ Россійскихъ Столицъ, или Варшавской, или Литовскомъ Курьерѣ, со всѣми на претензію каждаго заимодавца слѣдующими актами, документами, доказательствами закладными и проч. При чемъ Коммиссія предваряетъ что изъ безспорныхъ долговыхъ актовъ, необеспеченныхъ закладнымъ правомъ, приняты будутъ въ долговую массу, какъ слѣдующіе къ удовлетворенію только тѣ, которые совершены до начала возмущенія въ предѣлахъ Россіи; совершенные же въ Царствѣ Польскомъ, или въ чужихъ краяхъ будутъ рѣшительно отвергнуты.

2е, Чтобы, какъ частныя лица, такъ церкви, монастыри, учебныя, благотворительныя и прочія заведенія и учрежденія, а равно и Приказы Общественнаго Призрѣнія доставили въ сію Коммиссію увѣдомленія о слѣдующихъ имъ съ конфискованныхъ имѣній, платежахъ непропуская шести мѣсячнаго же срока.

3е, Чтобы всѣ должники бывшихъ владѣльцевъ конфискованныхъ въ Подольской Губерніи имѣній, коихъ обязательствамъ наступили сроки, явились въ сію Коммиссію съ платежемъ долговыхъ суммъ, а прочіе въ означенный же шести мѣсячный срокъ дали знать сейже Коммиссіи о состоящихъ на нихъ претензіяхъ.

4е, Чтобы всѣ имѣющіе въ рукахъ своихъ, движимое имущество, капиталы или какіе либо документы бывшихъ владѣль-

OBWIESZCZENIE.

Podolska Likwidacyyna Kommissya dla rozbioru długów obciążających skonfiskowane majątki powstańców ustanowiona, stosownie do prawideł 28 czerwca bieżącego roku, otworzywszy czynności swoje dnia 11 października, i na skutek tego, przystępując do wyjaśnienia wszelkich poruczonych jey przedmiotów, nineyszém powszechnie obwieszcza.

1, Ażeby wierzyciele bywszych właścicieli skonfiskowanych w Gubernii Podolskiey majątków powstańców, nie czekając terminu należnych im wypłat, przedstawili swe pretensye do ninieyszey Podolskiey Likwidacyyney Kommissyi: znaydujący się w Rossyi i Królestwie Polskiém, naydaley w sześć, a znaydujący się za granicą, naydaley we dwanaście miesięcy, od dnia pierwszego ogłoszenia, w któreykolwiek z Gazet obu Stolic Rossyyskich albo Warszawskiey lub Kuryera Litewskiego, ze wszystkiemi każdemu wierzycielowi należącemi aktami, doknmentami, dowodami, zastawnemi tranzakcyami, i t. d.. Kommissya przytém ostrzega, że z liczby aktów kredytowych niespornych i zastawném prawem nieubezpieczonych, te tylko przyjęte będą do massy długów, mających bydź wypłaconemi, które wydane były przed nastaniem zaburzeń w Prowincyach Rossyyskich, wydane zaś w Królestwie Polskiém albo za granicą, będą całkiem odrzucone.

2. Ażeby tak prywatne osoby, jako też kościoły, klasztory, zakłady naukowe, dobroczynne i inne, tudzież Izby Powszechney Opieki, nadesłały do tey Kommissyi uwiadomienia o wypłatach, należnych im z dóbr skonfiskowanych, w tymże terminie sześciomiesięcznym.

3, Ażeby dłużnicy byłych właścicieli skonfiskowanych w Gubernii Podolskiey majątków, których obligom termin upłynął; stawili się z wypłatą summ należnych, a inni w ciągu sześciu miesięcy oznaymili Kommissyi o liczących się na nich pretensyach.

4, Ażeby wszyscy mający w swém ręku ruchomy majątek, kapitały, jakiekolwiek dokumenta byłych właścicieli skonfiskowa-

Bekanntmachung.

1 Nachdem die zur Untersuchung der auf dem eingezogenen Vermögen der Aufrührer lastenden Schulden, in Podolien errichtete Liquidationscommission, auf Grundlage der, am 28ten Junii 1832 für die Liquidirung erwähnter Schulden, allerhöchst bestättigten Vorschriften am 11 Oktober d. J. ihre Sitzungen eröffnete, bringt sie, nach gehöriger Einsicht des ihr obligenden Geschäfts, folgendes zu Jedermanns Kenntniß.

1. Alle Creditoren der gewesenen Eigenthümer jetzt confiszierter Güter der Aufrührer sollen sich mit ihrer Forderungen vor Ablauf der Termine, welche bei ihre Forderungen festgesetzt waren bei dieser Podolischen Liquidationscommission melden; diejenigen Creditoren, welche sich in Rußland und Königreiche Pohlen befinden, innerhalb sechs Monaten, und die im Auslande sich befindenden, innerhalb zwölf Monaten, von dem Tage angerechnet, wo diese Publication durch den Druck in einer von den Zeitungen beider Russischen Residenzen, im Warschauer oder Lithauschen Kurier, erscheinen wird, mit Beibringung aller zu den Forderungen der Creditoren gehörigen Schulderschreibungen, Akten, Dokumenten, Beweisen, Pfandbriefen u. s. w. Wobei die Komission im voraus erklärt: daß von den unbestrittenen und nicht durch Verpfändung gesicherten Schuldforderungen nur diejenigen in die Masse der Schulden aufgenommen und befriedigt werden sollen, welche aus dem Zeit vor dem Beginnen des Aufruhrs in russischen Reiche herrühren, Schuldforderungen, die sich aus dem Königreiche Pohlen oder aus dem Auslande her datiren, werden gänzlich abgewiesen werden.

2) Sowohl Priwatpersonen als auch Kirchen, Klöster, Schul-Wohlthätigkeits und andern Anstalten, so wie auch Collegien der allgemeinen Fürsorge, werden diese Kommission von den Zahlungen die sie von den confiszierten Gütern fordern, von Ablauf von sechs Monaten in Kenntniß setzen.

3) Alle Debitoren der gewesenen Eigenthümer confiszierter der Aufrührern gehörigen Güter im Podolischen Gouvernement, deren Termine zu den Zahlungen bereits eingetreten sein sollten, sollen sich bei dieser Kommission melden mit Einbringung der schuldigen Summen, die übriger aber sollen vor Ablauf von sechs Monaten die Commission von die an sie bestehenden Forderungen, benachrichtigen.

4) Alle diejenigen die sich im Besitze von beweglichen Vermögen, Kapitalien oder schriftlicher Dokumente befinden, welche gewesenen Besitzern con-

цевъ конфискованныхъ въ Подольской Губерніи имѣній, или принадлежащіе кому либо изъ таковыхъ бывшихъ владѣльцевъ билеты, и облигаціи кредитныхъ установленій, представили все сіе въ оный же шести мѣсячный срокъ въ сію же Коммиссію и дали бы ей знать также о всѣхъ состоящихъ на ихъ имѣніяхъ правахъ пользованія бывшихъ владѣльцевъ.

5е, Чтобы Губернскія конфискаціонныя такъ же Казенныя Палаты и прочія Присутственныя мѣста и Начальства. въ тотъ же шести мѣсячный срокъ, благоволили увѣдомить сію Подольскую Коммиссію о всѣхъ извѣстныхъ имъ долгахъ бывшихъ владѣльцевъ конфискованныхъ имѣній, платежахъ и взысканіяхъ съ нихъ слѣдующихъ, долговыхъ ихъ претензіяхъ на разныхъ частныхъ лицахъ и мѣстахъ, о движимомъ и недвижимомъ ихъ имуществѣ, о принадлежащихъ имъ билетахъ и облигаціяхъ кредитныхъ установленій, и о ихъ правѣ пользованія на имѣнія Казенныя и частныя.

6е, Чтобы судебныя мѣста немедленно увѣдомили сію же Коммиссію о производящихся въ оныхъ дѣлахъ по долговымъ претензіямъ, на таковыхъ бывшихъ владѣльцевъ, а равно по предъявленнымъ отъ нихъ на частныя лица и мѣста требованіямъ, съ изъясненіемъ до какой суммы тѣ и другія могутъ простираться, и на какихъ имянно актахъ основываются.

7е, Что неисполнившія объязанностей, изъясненныхъ въ симъ объявленіи, подвергнуться всѣмъ тѣмъ послѣдствіямъ и отвѣтственности, какія вообще законами постановлены, за непредъявленіе въ опредѣленный публикаціею срокъ долговыхъ претензій на несостоятельныхъ лицъ неторговаго званія, а равно за сокрытіе слѣдующихъ имъ платежей, имущества, капиталовъ и документовъ.

По постановленію Ликвидаціонной Коммисіи 31 Октября 1832 года.

nych w Gubernii Podolskiey majątków, albo należne tymże byłym właścicielom bilety i obligacye zakładów kredytowych, przedstawili to wszystko w tymże sześcio-miesięcznym zakresie do teyże Kommissyi i uwiadomili ją o wszystkich prawach władania, jakie mają do ich majątków, byli właściciele.

5, Ażeby Kommissye Konfiskacyyne Gubernialne, Izby Skarbowe i inne Urzędy i Sądownictwa w tymże sześcio-miesięcznym terminie, raczyły zawiadomić ninieyszą Kommissyą, o wszystkich wiadomych im długach byłych właścicieli dóbr skonfiskowanych, wypłatach i wzyskaniach, które z tych dóbr należą, pretensyach ich kredytowych do różnych osób i zakładów prywatnych, o ruchomym i nieruchomym ich majątku, o należących im biletach i obligacyach zakładów kredytowych, i o ich prawach na władanie dobrami skarbowemi i prywatnemi.

6, Ażeby Sądownictwa niezwłócznie uwiadomiły o toczących się w nich sprawach o długi byłych właścicieli, tudzież o zaniesionych przez nich pretensyach do osób i zakładów prywatnych, z pojaśnieniem, do jakiey summy jedne i drugie mogą dochodzić i na jakich mianowicie aktach są oparte.

7, Że ci, którzy nie wypełnią obowiązków wyrażonych w ogłoszeniu, ulegną wszystkim tym następstwóm i odpowiedzialności, jakie ogólnemi prawami są przepisane, za nieobjawienie w terminie przez ogłoszenie naznaczonym, pretensyy kredytowych do osób niewypłatnych stanu nie kupieckiego, tudzież za utajenie należnych takim osobom wypłat, majątków, kapitałów i dokumentów.

fiszierter Güter in Podolien gehören, ihnen gehörige Billete, Scheine der Creditanstalten sollen dergleichen innerhalb sechs Monaten dieser Kommission zu stellen, mit welchem Rechte die gewesenen Besitzer sich im Besitze des ihnen gehörigen Vermögens, befanden, angeben.

5) Die Confiscations-commissionen anderer Gouvernements so wie die Kameralhöfe und übrigen Behörden, so wie auch die Befehlshaber werden ersucht innerhalb sechs Monaten, diese Kommission zu denachrichtigen von allen ihnen bekanntgewordenen Schulden gewesener Eigenthümer confiszierter Güter von den Zahlungen, welche von ihnen eingetrieben werden sollten, so wie von ihren Forderungen an Privatpersonen und Anstallten, von ihrem beweglichen und unbeweglichen Vermögen, von den ihnen gehörigen Billeten, Scheinen der Creditanstalten, von ihrem Rechte zu Besitze von Krons und Priwatgüter.

6) Die Gerichtsbehörden werden ersucht diese Kommission in Kenntniß zu setzen von den bei denselben anhängigen Processen in Vermögens angelegenheiten gewesener Eigenthümer confiszierter Güter, so wie von den durch sie eingegangenen Forderungen an Privatpersonen und Privatgüter nebst Angabe der Summen auf welche sich diese Forderungen belaufen könnten, so wie auf welche Beweise sich solche gründen.

7) Alle diejenigen, welche den hier bekanntgemachten Verpflichtungen nicht nachkommen sollten, unterziehen sich den Folgen und Verantwortungen, welche die Gesetze vorschreiben gegen das Nichtanzeigen zum bestimmten Termine von Forderungen an nicht Zahlungs fähige Personen der nicht Handeltreibenden Stände, so wie für die Verheimlichung ihnen zukommender Zahlungen, Güter, Kapitalien und Dokumenten.

Вѣрно: Совѣтникъ Василій Купенковъ.
Съ подлиннымъ читалъ Секретарь Яновичъ. (1397)

Obserwacye meteorologiczne.	Czas Obserwacyi.	Wysokość Barom.	Wys. Ther. Réau.	Wiatr.	Stan powietrza.
	d. 18 o 2 wieczor.	27 cal. 9,7 lin.	— $2\frac{1}{4}$ stopni.	Południowy.	Pochmurno.
	d. 19 o godz. 8 rano.	27 — 9,5 —	— 4 — —	Połud.-Wsch.	Pochmurno.
	d. 20 — — —	27 — 8,0 —	— $3\frac{1}{4}$ — —	Południowy.	Pochmurno.
	d. 21 — — —	27 — 6,1 —	— 3 — —	Południowy.	Pochmurno.

Drukarnia A. Marcinowskiego.
Dozwala się drukować. Wilno, 1832. d. 21 Listopada.
Cenzor *Leon Borowski.*